

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

**UPRAVENÉ ZNĚNÍ INSPEKČNÍ
ZPRÁVY**

Čj. ČŠIU-263/15-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Most K. H. Borovského 1146, příspěvková organizace
Sídlo	K. H. Borovského 1146, 434 01 Most
E-mail školského zařízení	ddkhh@edu-most.cz
IČO	62 209 256
Identifikátor	600 029 328
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Bc. Marcelou Stütz, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118, Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti	K. H. Borovského 1146, 434 01 Most
Termín inspekční činnosti	2. až 4. březen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Most, K. H. Borovského 1146, příspěvková organizace (dále „DD“, „školské zařízení“) sídlí v komplexu tří třípodlažních navzájem propojených budov nedaleko středu města. Komplex byl vystavěn v roce 1978 jako účelová stavba. Poměrně rozsáhlá rekonstrukce proběhla v roce 2010 a v letech následujících, kdy bylo realizováno zateplení fasády, výměna oken, osazení lodžii a další úpravy. Součástí objektu je krytý bazén, který kromě dětí z DD využívají také žáci okolních základních škol. DD vlastní také vnitroblokový prostor se zahradní úpravou a dětské hřiště. V plánu je jejich celková rekonstrukce.

Školské zařízení vykonává činnost v dětském domově a školní jídelně. Poskytuje přímé zaopatření zejména dětem s nařízenou ústavní výchovou nebo na předběžné opatření. Kapacita DD je 48 lůžek, v evidenci bylo k datu inspekce v šesti rodinných skupinách 45 dětí ve věku jednoho až 18 let. V předškolním věku bylo deset dětí. DD disponuje jedním cvičným bytem, ve kterém se připravovaly tři zletilé dívky na samostatný život. V DD byla umístěna jedna nezletilá matka s dítětem.

Informace o školském zařízení lze nalézt na www.ddmost.wn.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka DD přijímá děti do DD v souladu s legislativou, tj. na základě rozhodnutí soudu prostřednictvím pracovnice orgánu sociálně právní ochrany dětí (dále „OSPOD“). Děti jsou přijímány zejména ze Zařízení okamžité pomoci Mostáček, jež ředitelka též řídí. Do rodinných skupin jsou děti umisťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám. V DD bylo 27 sourozeneckých vazeb. Děti docházejí do odpovídajících typů škol mimo DD v místě i mimo město. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v péči odborných poradenských zařízení. Pravidla k rovnému přístupu dětí ke vzdělávání jsou DD dodržována.

Dětský domov má zpracovaný vzdělávací program, který je v souladu s právním předpisem. Vychází z reálných podmínek a je zaměřen na přípravu dětí pro samostatný život.

Ředitelka byla potvrzena ve funkci Krajským úřadem Ústeckého kraje. Nesplňuje však podmínku odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost. Nevystudovala speciální pedagogiku, což je výrazným handicapem vůči podřízeným pedagogům, u kterých je tato podmínka vyžadována (zjištěná skutečnost je uvedena v upraveném protokolu).

Organizační struktura je přehledná, je obsažena v organizačním řádu. Vedení zařízení tvoří ředitelka a vedoucí vychovatelka. Systém dlouhodobého plánování je zaměřen na rozvoj jednotlivých oblastí, např. výchovného procesu, zájmových a rekreačních činností, získávání sociálních kompetencí a na zlepšování materiálního vybavení. Některé pravomoci byly delegovány na další pracovníky, převážně na kmenové vychovatele jednotlivých rodinných skupin. Plánování činností jednotlivých rodinných skupin je plně v kompetenci kmenových vychovatelek. Osobní kontakty mezi dětmi jednotlivých rodinných skupin nejsou podporovány. Toto pojetí řízení školského zařízení dětem komplikuje získat pocit sounáležitosti, pospolitosti a soudržnosti s ostatními. Nedochází k rozvoji pevnějších mezilidských vztahů mezi dětmi z různých rodinných skupin, což se navenek projevuje i tím, že DD se jako celek sporadicky účastní sportovních, kulturních či společenských akcí určených pro DD, čímž dochází k částečné separaci zařízení v rámci regionálního či celorepublikového systému dětských domovů.

Pedagogické rady i provozní porady jsou konány pravidelně. Dle plánu probíhají kontroly výchovně vzdělávacího procesu, výsledků programů rozvoje osobnosti dítěte nebo

hospodaření a provozu zařízení. Vnitřní informační systém probíhá pomocí elektronického programu HVĚZDIČKA. Tím se však prohlubuje absence přímé komunikace, která vykazuje určité napětí mezi pedagogy. Z pozorování a rozhovorů se zaměstnanci bylo patrné, že pedagogičtí pracovníci plní pouze příkazy ředitelky, není uplatňován systém otevřené spolupráce. Východisko lze spatřovat v pravidelných externích supervizích.

Vnější informační systém se opírá o vlastní funkční webové stránky, které však technicky byly vytvořeny již před řadou let a v detailech a jednotlivých odkazech neplní stoprocentně informační funkci seznamovat zejména veřejnost se zařízením. V době inspekční činnosti byly některé odkazy až matoucí, například odkaz „charakteristika bytů“ přinášel informace jen o jednom z bytů, odkaz „besedy a spolupráva“ prakticky o spoluprávě neinformoval. Odkaz „úspěchy DD“ upozorňoval na úspěchy kroužků z roku 2004 a 2005, které již v současnosti nejsou realizovány. Webové stránky neumožňují ani získat souhrnný přehled o aktuálním profilu zařízení a o možných plánech, koncepci zařízení apod. Ředitelka nezpracovává výroční zprávu (není zřizovatelem vyžadována), předložila „Evaluační zprávu“ s datem 19. 8. 2014, která až na výjimečné body (splněné cíle) nemá charakter evaluace a ani se nezmiňuje o žádných evaluačních nástrojích nebo procesech. Spíše se zabývá filozofií domova s důrazem na autonomní činnost jednotlivých skupin. Materiál představuje i určitou vizi rozvoje DD do budoucna, vesměs však vizi velmi obecnou.

Systém služeb vychází ze zajištění autonomie rodinných skupin. V rodinné skupině jsou vždy dva pedagogičtí pracovníci. Jejich přímá výchovná činnost končí ve 20:00 hodin, přestože večerka dětí vzhledem k věku a režimu v pracovních a volných dnech byla rozdílná. Po této době jejich činnost včetně udělování opatření ve výchově suplovaly dvě bezpečnostní pracovnice pro celé zařízení, čímž došlo k porušení právního předpisu. Zajištění nočních služeb jednou bezpečnostní pracovnící na celý pavilon se jeví jako nedostatečné z hlediska bezpečnosti dětí. V rámci poskytování péče o dítě mladší tří let byly činnosti vychovatelek ředitelkou DD nesprávně vyhodnoceny jako další práce související s přímou pedagogickou činností nikoliv jako přímá pedagogická činnost. Tento nedostatek byl ředitelkou dětského domova odstraněn v průběhu inspekční činnosti.

Ředitelka umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které bylo realizováno plánovitě a cíleně, s ohledem na aktuální specifické potřeby a finanční možnosti zařízení. Většina pedagogů ve sledovaném období absolvovala vzdělávací akce zaměřené zejména na získávání a prohloubení odborných a metodických znalostí a dovedností, nové metody a formy práce ve výchově a vzdělávání dětí. Nikdo z pedagogických pracovníků neabsolvoval psychoterapeutický, psychologický nebo sebezkušenostní výcvik.

Povinná dokumentace byla vedena v rozsahu a v souladu s požadavky zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád byl zpracován dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb.). Práva a povinnosti dětí byly v zákonném rozsahu deklarovány a taxativně vyjmenovány ve vnitřním řádu zařízení platném k termínu inspekční činnosti.

Dílním nedostatkem vnitřního řádu byla absence systému hodnocení, kdy jednotlivá opatření ve výchově byla udělována pouze dle vlastního uvážení pedagogického pracovníka, bez přímé spojitosti k systému hodnocení. Důsledkem byla skutečnost, že opatření ve výchově byla dětem udělována spíše nahodile, nesystémově, bez možnosti dětí toto výchovné opatření předvídat.

Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2014/2015 kmenové vychovatelky rozpracovávaly do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny. Osobní dokumentace každého dítěte byla vedena systematicky a přehledně jak kmenovými vychovatelkami, tak sociální pracovníci zařízení, která úzce spolupracovala se zákonnými zástupci dětí i příslušnými orgány a institucemi (např. soudy, státními zástupci, školami, školskými poradenskými zařízeními). Osobní dokumentace dětí

obsahovala všechny relevantní náležitosti včetně uložených opatření ve výchově, kopií školních dokumentů, písemných žádostí zákonných zástupců a písemných souhlasů OSPOD, např. pro dovolenky a víkendové pobyty. Programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění a provedených změn, odpovídají svým obsahem i formou požadovaným dokumentům. Obsahují záznamy o plnění stanovených cílů v oblastech výchovy i vzdělávání.

Ostatní povinná dokumentace, jako je kniha denní evidence (vedena elektronicky), kniha úředních a ostatních návštěv, jednací protokol, je vedena.

Činnost DD vychází ze vzdělávacího programu DD (dále „VP DD“). Stanovené hlavní výchovné cíle jsou zaměřené na rozvoj osobnosti, samostatné rozhodování dětí, spolupráci a zodpovědnost za své chování a rozhodování. Důraz je kladen na sociální a pracovní dovednosti. To se také odráží v programech rozvoje osobnosti dítěte, které vystihují potřeby dítěte. Je v nich zaznamenáno i seznámení dítěte s jeho právy a povinnostmi.

V DD pracuje celkem 34 zaměstnanců, tj. ředitelka, 18 pedagogických pracovníků (vychovatelek) a 15 nepedagogických zaměstnanců. Z hlediska stanovené odborné kvalifikace bylo z celkového počtu 18 pedagogických pracovníků plně kvalifikováno osm z nich, což představuje 45%. Pět nekvalifikovaných vychovatelek zahájilo požadované studium k dosažení odborné kvalifikace, dvě vychovatelky mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost na základě ustanovení § 32 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tři vychovatelky jsou nekvalifikované a přímou pedagogickou činnost nemohou vykonávat. Ze strany ředitelky DD však v době inspekční činnosti nebylo prokázáno, že by tyto činnosti školské zařízení nemohlo zajistit pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací. Ředitelka neprokázala zveřejnění nabídky volného pracovního místa v místním tisku, na úřadu práce nebo specializovaných internetových portálech a neprovedla žádná organizační opatření, která by vedla ke snížení počtu hodin přímé pedagogické práce vykonávané nekvalifikovaným pedagogickým pracovníkem. Školské zařízení tedy nesplnilo podmínku nezbytné doby a rozsahu vykonávání přímé pedagogické činnosti nekvalifikovaným pracovníkem, čímž byl porušen § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/2005 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Platné potvrzení o psychické způsobilosti bylo doloženo u všech pedagogických pracovníků. Pro začínající pedagogy byly vytvořeny příznivé podmínky zajištěním metodické péče uvádějících vychovatelek. Svoji trestní bezúhonnost doložili platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všichni pracovníci (pedagogičtí i nepedagogičtí), kteří k termínu inspekční činnosti pracovali v DD.

V roce 2014 bylo přijato do pracovního poměru osm nových vychovatelek, což představuje 44% z celkového počtu pedagogických pracovníků zařízení. Tato vysoká míra fluktuace pedagogických pracovníků je rizikovým faktorem pro systematickou výchovně vzdělávací činnost dětí a negativně ovlivňuje pocit bezpečí a jistoty dětí v zařízení. Pracovní pozici vychovatele v DD v současné době nevykonává žádný muž, děti mají sníženou možnost identifikovat se s mužskými vzorci chování v rodině. Tento handicap byl částečně vyvážen zastoupením mužů v řadách nepedagogických pracovníků zařízení.

Odborná podpora a poradenská pomoc, potřebná i pro spoluvytváření programů rozvoje osobnosti dítěte, nebyla zařízením využívána. Absence přímého či nepřímého působení speciálního pedagoga, psychologa a nízká úroveň spolupráce s dětským diagnostickým ústavem (dále „DDÚ“) v dané spádové oblasti, vytvářejí nebezpečí pro včasnou a správnou identifikaci výchovných a vzdělávacích rizik a pro následnou aplikaci potřebných opatření. Materiálně – technické podmínky jsou velmi dobré, aktuálně však DD nevyužívá všech příležitostí, které vybavení zejména pro společné kroužky a aktivity nabízí. Rodinné

skupiny jsou samostatnou jednotkou s ložnicemi, obývacím pokojem, kuchyňkou, vychovatelnou a sociálním příslušenstvím. Uspořádání bytů a jejich účelné vybavení odpovídá záměru rodinné výchovy. Děti mají v bytech k dispozici výpočetní techniku s připojením k internetu, televizi a další audiovizuální techniku. Byty jsou přístupné bezbariérově výtahem. Estetická úroveň a výzdoba bytů souvisí s aktivitami dětí, důraz vychovatelek i ředitelky při kontrolní činnosti je kladen na udržení pořádku. Méně pestrá je výzdoba chodeb, jídelny a dalších společných prostor. DD je v potřebné míře vybaven pro mimoškolní činnosti, k dispozici jsou jízdni kola různé velikosti podle věku dětí, vybavení pro zimní sporty, míčové hry apod. Ve společné herně jsou umístěny dětská knihovna, interaktivní tabule a některé nové herní prvky. Tato herna byla v minulosti využívána také pro společné kroužky a aktivity napříč skupinami, například pro taneční nebo hudební kroužek. Tyto společné aktivity však aktuálně nejsou organizovány, činnost se postupně přenesla téměř výhradně do jednotlivých skupin. S omezením těchto společných aktivit napříč skupinami vyjadřovaly nesouhlas některé vychovatelky a neakceptovaly to ani děti, se kterými ČŠI na téma volný čas měla možnost hovořit. Pro sport DD využívá svoje sportovní hřiště a sportovní zařízení ve městě. Budova DD je upravená a udržovaná v čistotě. DD se zabývá sociálními, zdravotními a bezpečnostními riziky, opatření jsou stanovena ve směrnících a dokumentech školského zařízení a jsou začleňována do všech aktivit školského zařízení.

Financování hlavní činnosti dětského domova je zajištěno zejména z dotací státního rozpočtu a příspěvků zřizovatele. Hospodaří také s vlastními příjmy, které tvoří ošetrovné tj. příspěvky na péči od rodičů, přídavky na děti. K dofinancování výdajů byly v roce 2014 čerpány prostředky rezervního a investičního fondu. Na zvýšení platů pedagogických a nepedagogických pracovníků byly v roce 2014 přijaty dotace z rozvojového programu MŠMT ČR. Další finanční zdroje se daří získávat formou peněžitých sponzorských darů, které byly ve sledovaném období použity k zajištění kulturních i volnočasových aktivit, na nákup vybavení, ošacení a hraček pro děti. Přínosem jsou také přijaté věcné dary (např. vybavení koupelen, oblečení, lyžařské vybavení, vánoční dárky, občerstvení a vitamíny pro děti). Doplňková činnost je využívána k pronájmu plaveckého bazénu.

Všem dětem je poskytováno plné zaopatření (stravování, ubytování, ošacení, učební pomůcky, náklady na zdravotní služby, kapesné, osobní dary a další) v souladu s právním předpisem). Psychosociální podmínky jsou zajišťovány vnitřním řádem. V rámci organizace dne mají děti dostatek času a prostoru pro pobyt venku. Děti v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, nesetkaly se např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů DD, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení i dalším záležitostem, nejsou omezovány v přijímání návštěv a vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené, svůj pobyt v DD hodnotily pozitivně. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány hostilní projevy dětí vůči zařízení DD, personálu i sobě navzájem. Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly ve sledovaném období minimální. Jednalo se o jednotlivce a zpravidla jen o jednodenní nepřítomnost v DD.

Kapesné bylo dětem ve sledovaném období vypláceno ve stanovené výši, tato byla od 1. ledna 2014 v souladu s právním předpisem navýšena. Všem dětem, kterým byl ukončen pobyt v DD po dosažení zletilosti, byl diferencovaně poskytnut peněžitý příspěvek do výše stanovené právním předpisem. Pro výši příspěvku má zařízení stanovena kritéria ve vnitřním řádu.

Po přijetí byly děti prokazatelně seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. Z hlediska zařazování dětí do rodinné skupiny a dodržení

minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině B5 bylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, že do rodinné skupiny byly zařazovány i nezaopatřené osoby. Tato skupina byla však fakticky tvořena pouze 5 dětmi, resp. 4 dětmi a 1 nezaopatřenou osobou. Další 3 nezaopatřené osoby, které jsou do rodinné skupiny B5 zařazeny, žijí, dle zjištění, odděleně od této rodinné skupiny, v jiném bytě a ani se fakticky nijak nepodílejí na životě a činnostech této rodinné skupiny. V důsledku toho bylo zde umístěno pouze 5 dětí, čímž došlo k porušení § 4 odst. 1 a odst. 4 písm. a) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (je uvedeno v upraveném protokolu).

Nesrovnalosti byly zjištěny v dohodách o pobytu nezaopatřených osob a ve stanoveném režimu v samostatném bytě. Ředitelka byla upozorněna na nevhodnou formulaci příkazů (volnost pohybu a příchodu, návštěvy).

V týdenních programech jsou nabídkové činnosti i povinnosti v rovnováze. Informační systém vůči dětem i rodičům je otevřený. Rodiče jsou o svých dětech průběžně informováni, děti jsou v kontaktu s rodinou v souladu s pravidly vnitřního řádu. K rodičům dojíždějí na základě rozhodnutí pracovníků OSPOD a ředitelky DD. Kontakty s rodiči DD podporuje. Po ukončení pobytu dítěte v DD je mu poskytována pomoc dle právního předpisu.

Klima DD se vyznačovala příjemným ovzduším a přátelskými vztahy mezi dětmi ve skupině i směrem k pedagogům. Nevyskytly se negativní postoje ani reakce. Děti se vyjadřují k týdenním programům a k plánované činnosti. Ve sledovaných programech byly zjištěny přiměřené cíle i specifika skupiny. Z rozhovorů i uplatňovaných činností bylo zjištěno, že jsou práva a povinnosti dětí dodržována.

Kvalifikovaná metodička prevence rizikového chování vypracovala poměrně obsáhlou „Preventivní strategii rizikového chování pro období 2014 – 2019“, která vychází ze správné identifikace dlouhodobých rizik v oblasti sociálně patologických jevů a odlišuje v podmínkách zařízení aktuální, střednědobé a dlouhodobé cíle prevence. Pro školní rok 2014/2015 je vypracován také „Minimální preventivní program rizikového chování“ a „Program proti šikanování“. Významným prvkem je už probíhající promyšlený a dobře připravovaný cyklus tematických sezení pro starší děti, zaměřený na aktivní zvládnutí jednotlivých rizik. Školské zařízení poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Zajišťuje bezpečné prostředí a vytváří podmínky pro zdravý psychický i fyzický vývoj dětí. Průběžně realizuje opatření ke zlepšení prostorových podmínek a vybavení na základě výsledků kontrol v souladu s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Pravidla o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevenci sociálně patologických jevů jsou obsažena ve vnitřním řádu, v minimálním preventivním programu a v praxi jsou realizována. DD poskytuje dětem ucelené informace o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví, upozorňuje na případná rizika při činnostech v DD i mimo něj. Revize probíhají v předepsaných intervalech a na základě výsledků DD realizuje opatření ke zlepšování podmínek v souladu s předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany.

Školské zařízení zajišťuje dětem rovný přístup k výchově i vzdělávání.

Systém řízení odpovídá typu a velikosti školského zařízení. Rezervy jsou v informačním systému, zejména v komunikaci se zaměstnanci.

Vzdělávací program je zpracován v souladu s příslušným ustanovením školského zákona. Organizace výchovně vzdělávací činnosti umožňuje realizovat cíle v souladu s VP DD. Nedostatky byly zjištěny ve vykazování dětí v jedné rodinné skupině. Bezpečnosti je věnována požadovaná pozornost. Personální podmínky pro realizaci

vzdělávacího programu DD vyžadují zvýšenou pozornost, prostorové a materiální podmínky jsou velmi dobré. Finanční podmínky vykazují dobrý stav.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V návaznosti na VP DD vychovatelky zpracovaly pro každou rodinnou skupinu roční plány výchovně vzdělávací činnosti. Stanovené cíle, úkoly a činnosti postihují individuální potřeby a možnosti dětí a směřují k rozvoji klíčových kompetencí. Uplatňovaný vzdělávací systém umožňuje dětem zapojení do praktických činností a spoluorganizování a tím podporuje jejich samostatnost a zodpovědnost. Programy rozvoje osobnosti vycházely z pozorování dětí. DD spolupracuje s místními poradenskými zařízeními. K týdenním programům se děti mohou vyjadřovat ve svých rodinných skupinách. Z psychoterapeutických metod DD uplatňuje společný rozhovor, který napomáhá dítěti zvládat pochopení různých situací. V zařízení působí spoluspráva, je však zřejmé, že tato forma aktivity dětí nemá příliš dlouhou tradici, setkání probíhají spíše příležitostně a není ještě plně využito tohoto prvku při spolurozhodování chodu skupin a celého zařízení. Ředitelka zařízení také navštěvuje jednou měsíčně spolu se sociální pracovníci přímo jednotlivé rodinné skupiny a má tak bezprostřední kontakt prakticky se všemi dětmi zařízení. Těchto skupinových sezení se zúčastňují také vychovatelky dané rodinné skupiny. Celkově jde o velmi významný prvek, kterým ředitelka mimo jiné získává zpětnou vazbu od dětí, může řešit na místě jejich problémy a výchovně na ně působit. Je ovšem obtížné vzhledem k různému věku dětí a jejich rozdílným zájmům udržet pozornost a spoluúčast všech přítomných. Sledované sezení nemělo pevnou strukturu ani program, komunikace probíhala nahodile. Ke zlepšení by pomohly například rituály při zahájení skupinového sezení nebo v jeho průběhu, stanovení pravidel komunikace a respektování tzv. skupinové dynamiky. Odpolední a podvečerní aktivity probíhaly v podnětném prostředí a tvůrčí atmosféře. Ve skupinách byly provozovány činnosti, které byly v souladu s týdenním programem. Zvolené formy a metody práce byly pestré a účinné, děti zaujaly a aktivně se do činností zapojovaly. V hospitacích při odpolední činnosti na skupinách byl například zaznamenán předem připravený program domácí přípravy na vyučování s ohledem na poruchy učení, mentální postižení a závažné logopedické vady u jednotlivých dětí. V průběhu dne byl dán prostor pro volné vycházky i kroužky mimo DD. Důležité bylo rozvíjení postojů v sociální gramotnosti, zapojování dětí do kooperativních činností s cílem upevňování soudržnosti skupiny. Dětem s logopedickými nedostatky se pravidelně věnuje ředitelka, pravidelně v rámci přímé výchovně činnosti zařazuje s vybranými dětmi ranní plavání. Úměrně věku a vyspělosti dětí byl vytvořen prostor pro uplatnění jejich vlastních postojů a názorů. Hodnocení sledovaných činností mělo motivační charakter.

Děti se stravují v DD. O víkendech si děti vaří samy, studené večeře si též připravují v rodinné skupině. Obědy si přenášejí z vyhrazeného prostoru školní kuchyně přes dlouhou chodbu do jídelny. Tento způsob je zejména pro malé děti nevhodný.

Vychovatelky se snaží poskytovat systematickou podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, správně je identifikují a dle jejich potřeb přizpůsobují společnou i individuální činnost.

Dětský domov úzce a velmi účinně spolupracuje především s rodiči, se školami, kam děti dochází, se soudy, se státním zastupitelstvím a Policií ČR. Ve sledovaném období zařízení spolupracovalo s regionálními OSPODy a v rámci péče o děti se speciálně vzdělávacími potřebami se školskými poradenskými zařízeními a zdravotnickými zařízeními. K metodickému vedení s místně příslušným diagnostickým ústavem a ke spolupráci s ním dochází velmi sporadicky.

Zvolený vzdělávací program je DD naplňován. Prostřednictvím činností jsou rozvíjeny funkční gramotnosti. Průběh sledovaných činností přispíval k rozvoji osobnosti dětí, podporoval stanovené kompetence, zejména sociální, pracovní a kompetence k učení. Uplatňované pedagogické metody a přístupy podporovaly mravní hodnoty a vzájemné vztahy. Sledovaný průběh byl velmi dobrý. Spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje činnost DD, velmi nízká je však s DDÚ.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

K podpoře rozvoje osobnosti dětí přispívají aktivity jednotlivých rodinných skupin, které jsou plně v jejich režii. Například různé výlety, návštěvy sportovních utkání, soutěže, víkendové a prázdninové pobyty a zapojování do vzdělávacích programů. Děti mají možnost obracet se se svými stížnostmi, náměty a připomínkami jak na jednotlivé pedagogické pracovníky, tak na příslušné orgány mimo DD, jak to předpokládají zákonná ustanovení. Již řadu let jsou v objektu k dispozici „schránky důvěry“. Jejich využití ředitelka zařízení doložila třemi autentickými lístky, na které reagovala písemným záznamem. Tyto lístky a záznamy jsou však již skoro deset let staré. V uplynulých deseti letech byl tento způsob komunikace s dětmi využíván tedy naprosto sporadicky.

Pozitivně na děti působí tvůrčí aktivity např. výtvarné činnosti, pečení, dále návštěvy divadelních představení, sportování, pobyty na horách i v dětských letních táborech.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání dětí. V hodnocení je preferována pozitivní motivace dítěte. Opatření ve výchově jsou dětmi přijímána a dokladována prokazatelným způsobem. Každé dítě je písemně hodnoceno v pedagogickém deníku. Hodnocení je zaznamenáváno také do knihy denní evidence. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to např. omezení trávení volného času mimo DD, nebo odnětí možnosti účastnit se atraktivní činnosti. Za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností byla dětem udělována zejména věcná odměna. Přesto lze konstatovat, že pozitivní opatření ve výchově převažují nad zápornými.

Vychovatelky sledují příčiny neúspěchu dětí ve vzdělávání, vzniklé výchovné problémy řeší společně se školou, vyhodnocují je a přijímají opatření k jejich řešení. Tím předcházejí rizikovému chování.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání. Zájmová činnost dětí, kontakty s dalšími institucemi i neformální setkávání přispívají k posilování jejich socializace, sebevědomí a úspěšnosti. V opatřeních ve výchově chybí jasné stanovení kritérií při jejich udělování.

Závěry

Činnost školského zařízení probíhá v souladu s platným rozhodnutím a zařazením do rejstříku škol a školských zařízení. DD zabezpečuje přímé zaopatření dětí, zajišťuje rovnost přístupu ke vzdělávání a připravuje děti pro vstup do běžného života.

a) Silné stránky:

- Vybavenost rodinných skupin a interní nabídka činností.
- Velmi dobré prostorové a materiální vybavení.

b) Zásadní nedostatky

- Ředitelka nesplňuje kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou činnost.
- Suplování činností včetně udělování opatření ve výchově nepedagogickými pracovníky.
- Nesprávné vedení počtu dětí v jedné rodinné skupině.
- Nedodržení postupu při zajištění kvalifikovaných pedagogů.

c) Slabé stránky:

- Velká fluktuace pracovníků ovlivňuje stabilitu pedagogického sboru.
- Mizivá spolupráce s příslušným DDÚ.

Doporučení k dalšímu rozvoji školského zařízení

- ČŠI doporučuje ředitelce zařízení vést diskusi s pedagogickými pracovníky na téma společných akcí, kroužků a aktivit a využít schopnosti, dovednosti a zkušenosti i ochoty vychovatelů takové kroužky vést a představit jejich výsledky na veřejnosti.
- ČŠI doporučuje opakovaně dětem vysvětlit funkci a účel „schránek důvěry“ jako aktivního nástroje komunikace.
- Zabývat se možnostmi externí supervize.
- Zabývat se možnostmi otevřené komunikace mezi vedením a pracovníky DD.

Zhodnocení vývoje školského zařízení ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti:

- Děti jsou přijímány do DD především ze Zařízení okamžité pomoci Most'áček.
- Systém péče o děti se koncipoval do jednotlivých rodinných skupin, které tvoří autonomní jednotku.
- DD se personálně ještě nestabilizoval. Není stále vytvořen prostor pro vstřícnou komunikaci. Zlepšil se vnitřní informační systém, který je veden formou programu Hvězdička.
- Práva a povinnosti dětí jsou DD dodržována. Plánování a realizace výchovně vzdělávací činnosti a plán osobnostního rozvoje podporují rozvoj sledovaných kompetencí. Prevence rizikového chování je účinná, nevyskytují se závadové situace.
- Oblast řízení v systému kontroly postihuje všechny úseky zařízení.
- V DD panovala vstřícná atmosféra mezi dětmi a vychovatelkami, které vytvářely důvěru a pohodu.
- Nabídkové aktivity jsou realizovány pouze v rámci rodinných skupin. Kroužky v DD nemají, děti docházejí mimo DD. Rezervy jsou v otevření DD vůči veřejnosti, děti se minimálně účastní akcí pořádané jinými dětskými domovy a výchovnými ústavami.
- Finanční prostředky umožňují řádný chod DD jako rodiny.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o jejich odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, Winstona Churchilla 6/1348, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT čj. 25 101/2009-21, s účinností od 1. 9. 2010 (nejvyšší povolený počet lůžek)
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydalo MŠMT čj. 18 508/2010-21 dne 3. 8. 2010 (zápis ředitelky)
3. Zřizovací listina, úplné znění čj. 94/2001, vydal Ústecký kraj 7. 1. 2014, ve znění posledního dodatku č. 33 - 1. 3. 2014
4. Statistický výkaz o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2014
5. Jmenování do funkce ředitelky vydal Ústecký kraj Liberecký kraj dne 1. 6. 2012, s účinností od 1. 8. 2012 na dobu šesti let
6. ŠVP DD platný od 1. 1. 2014
7. Vnitřní řád platný od 1. 1. 2014
8. Roční plán výchovně vzdělávací práce 2014/2015
9. Minimální preventivní program na školní rok 2014/2015
10. Preventivní strategie rizikového chování 2014
11. Týdenní programy
12. Výsledek šetření stížnosti čj. ČŠIU-5/15-U
13. Smlouvy zletilých nezaopatřených osob
14. Plán kontrolní činnosti 2014/2015
15. Plán DVPP ze dne 16. 12. 2014
16. Individuální vzdělávací plány zaměstnanců
17. Traumatologický plán ze dne 1. 9. 2014
18. Komunikační a informační systém ze dne 27. 8. 2013
19. Proškolení dětí BOZP (seznámení s dodatky vnitřního řádu, seznámení s vnitřním řádem a dalšími předpisy)

20. Hospitační činnost
21. Kniha denní evidence
22. Kniha úředních návštěv
23. Kniha ostatních návštěv
24. Jednací protokol
25. Organizační řád čj. DD/5114/2013 platný od 1. 1. 2014
26. Plán porad
27. Zápisy z jednání pedagogické rady 2014/2015
28. Přehled kapesného
29. Kniha stížností
30. Kniha úrazů
31. Výpis správního řízení č. j. MSMT-34 341/2012-25 ze dne 13. 8. 2012 – změna ředitele podle jmenovacího dekretu ze dne 31. 5. 2012 s účinností od 13. 8. 2012
32. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
33. Účtový rozvrh rok 2014
34. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2014
35. Hlavní kniha účetnictví rok 2014
36. Rozbor hospodaření rok 2014
37. Osobní složky všech pedagogických pracovníků (DVPP, potvrzení o psychologické způsobilosti, výpis z rejstříku trestů)
38. Osobní složky všech nepedagogických pracovníků (výpisy z rejstříku trestů)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, Winstona Churchilla 6/1348, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor

Píša v. r.

Mgr. Pavel Schönwalder, školní inspektor

Schönwalder v. r.

Bc. Alena Chládková, kontrolní pracovnice

Chládková v. r.

V Liberci dne 14. 5. 2015

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Bc. Marcela Stütz, ředitelka školského zařízení

Stütz v. r.

V Mostě dne 22. 5. 2015